9a Jornada de Recerca
de l'Institut Català de la Salut
Construint l'ecosistema en medicina respiratòria

Atenció primària en el maneig de l'apnea del son: Experiència de Girona

Estudi CODI-SAOS

Servei de Pneumologia
Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta
Hospital Santa Caterina de Salt

Dr. Eric Rojas
Dr. Anton Obrador

L'apnea obstructiva del son

És molt prevalent:

- 9% de les dones i 24% dels homes (30-60 anys) (1)
- Augmenta amb l'edat i l'índex de massa corporal

Està infradiagnosticada

- No diagnostiquem (2)

  el 93% de les dones i

  el 82% dels homes

(1) Young, et al. N Engl J Med. 1993
(2) Duran, et al. Arch Bronconeumol. 2004

Estudi CODI-SAOS

No diagnosticar la síndrome d'apnea-hipopnea del son (SAOS) comporta:

Disminució de la qualitat de vida

Risc d'accidents per hipersòmnia

Augment d'ús dels recursos sanitaris

Augment de la morbiditat i mortalitat cardiovascular

Arch Bronconeumol. 2011;47:143–156

Estudi CODI-SAOS

GIRONA -SALT

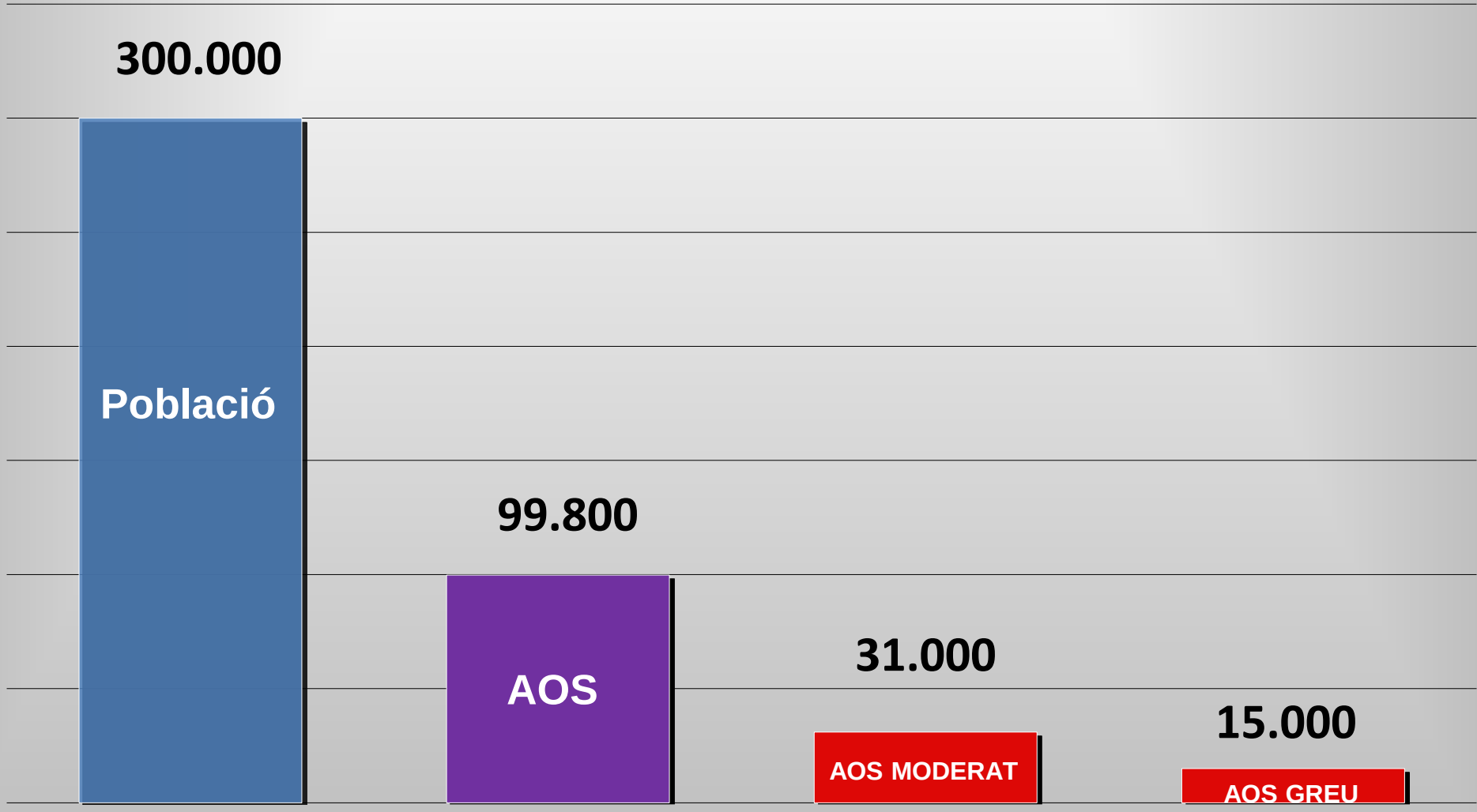

Estudi CODI-SAOS

El 80% de la població és visitada al seu centre d'assistència primària (AP).

- **Tenen una prevalença de SAOS més elevada** que la població general
- Predominen els pacients **hipertensos, diabètics i obesos**
- **30-40%** tenen **risc de SAOS**

AP → lloc cabdal per DIAGNOSTICAR SAOS

N. C. Netzer, et al. Chest. 2003;124:1406-1414

Motiu de l'estudi

Establir l'estratègia de col·laboració més adequada entre Assistència Primària i Unitat de Son Hospitalària en termes de cost-efectivitat, a l'àrea d'influència de l'Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta i l'Hospital de Santa Caterina de Salt per diagnosticar l'apnea obstructiva del son (AOS).

Estudi CODI-SAOS

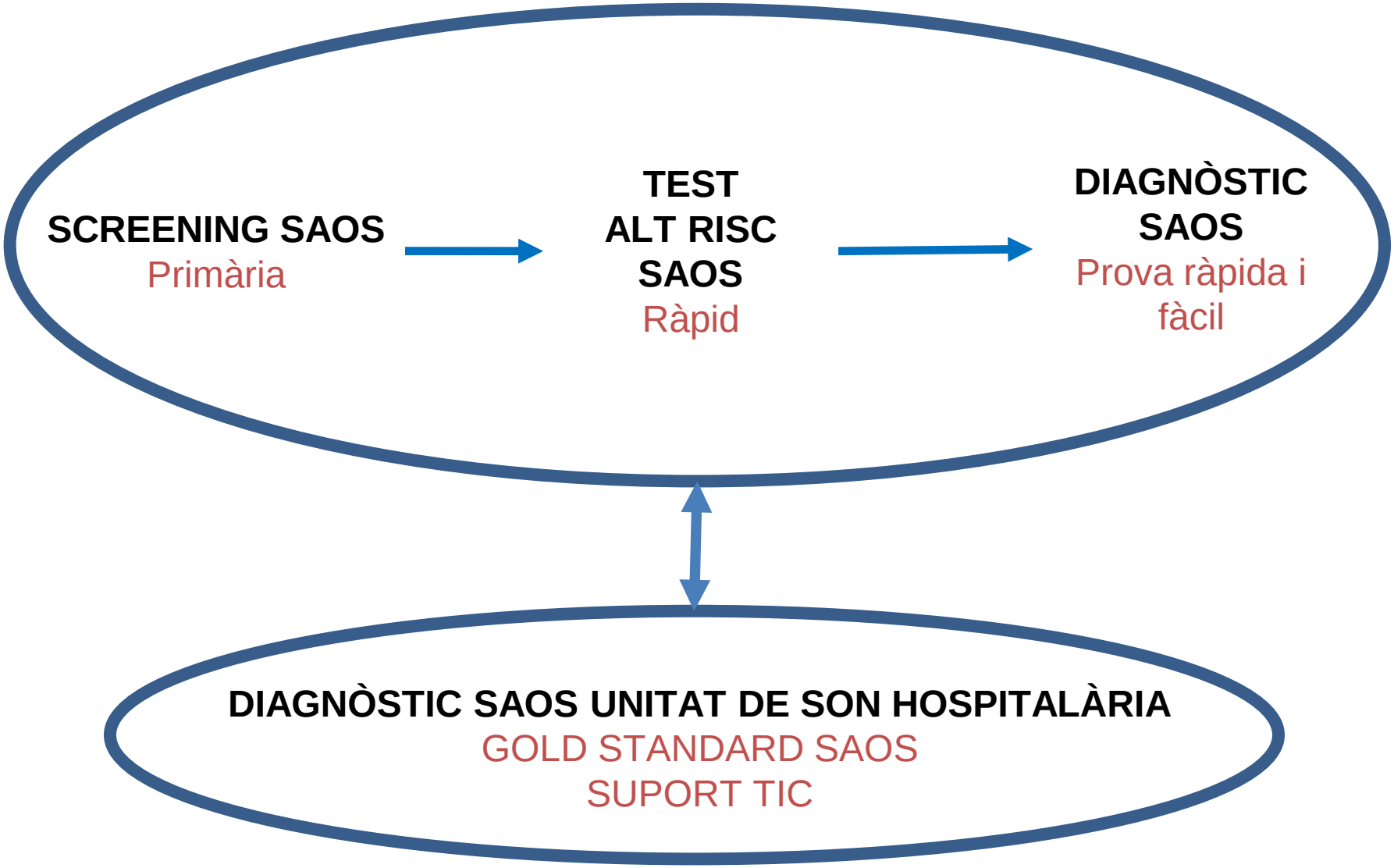

Objectiu principal

Diagnòstics correctes d'apnea obstructiva del son que proporcionen la **pulsioximetria nocturna i la poligrafia respiratòria domiciliàries** analitzades automàticament i **valorades per metges d'assistència primària** als seus centres de treball (CAP).

Comparació amb el diagnòstic de la **poligrafia respiratòria analitzada manualment** i la pràctica d'una **polisomnografia completa en els casos no concloents** valorades pel pneumòleg de la Unitat del Son Hospitalària.

Àmbit de l'estudi

Unitat del Son
Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta (HUGDJT)
Hospital de Santa Caterina de Salt (HSCS)

4 àrees bàsiques de salut (ABS) de Girona
Sarrià i Santa Clara (de l'HUGDJT)
Sils i Salt (de l'HSCS)

Àrea sanitària: població aproximada de 300.000 habitants

Criteris d'inclusió

- Edat de 30 a 70 anys
- Puntuació de 3 o més en el Test d'STOP BANG
- Signar el consentiment informat per participar a l'estudi

Estudi CODI-SAOS

STOP

Snoring

Tiredness

Observed stop breathing

Blood **P**ressure

BANG

BMI> 35 kg/m2

Age > 50 years

Neck circunference > 40 cm

Gender male

Alt risc SAOS ≥ 3

Criteris d'exclusió

- Incapacitat de realitzar correctament l'estudi
- Insuficiència respiratòria crònica
- Insuficiència cardíaca (FEVE < 40%)
- Malaltia neurològica amb repercussió respiratòria
- Ús de fàrmacs depressors de l'SNC
- Alcoholisme crònic actiu i altres addiccions
- Embaràs
- Diagnòstic de malaltia del son
- Patologia crònica severa associada

Selecció de pacients

Cada dia s'indica el pacient que s'ha de valorar de la llista de la consulta del metge d'AP.

Si no compleix criteris o no firma el consentiment informat, es passa al següent de la llista de la consulta.

Aleatòria

Estudi CODI-SAOS

Institut Català de la Salut

LLISTAT DE VISITES

Full: 1
Data: 14/04/2016
Hora: 08:37
Usuari:)PS$P416UMSS
VISRW164

Centre/Classe: E17006517 / 01 - CAP SANTA CLARA ABS GIRONA 1 **Servei:** MG - MEDICINA DE FAMÍLIA

Mòdul: MGN - DR. [redacted] **Bloc:** -

Data visites: 08/04/2016 **Hores: des de** 00:00 **fins** 23:59 **Estat de la visita:** Totes

Hora	Nom
08:20	[redacted]
08:30	[redacted]
09:00	[redacted]
09:10	[redacted]
09:20	[redacted]
09:30	[redacted]
→ 09:40	[redacted] ←
10:20	[redacted]
10:30	[redacted]
10:47	[redacted]

abril 2016

Lunes	Martes	Miércoles	Jueves	Viernes	Sábado	Domingo
				1 5	2	3
4 1	5 12	6 11	9	8 7	9	10
11 13	12 1	13 3	14 4	15 6	16	17
18 14	19 3	20 4	21 2	22 7	23	24
25 4	26 7	27 5	28 10	29 8	30	

Mida de la mostra

En funció de la variable principal de l'estudi

Per al diagnòstic d'AOS

Sensibilitat (S) 65-95%

Especificitat (E) 50-80%

Pèrdues esperades: 5-10%

El nombre de pacients inclosos: 359 pacients

Estudi CODI-SAOS

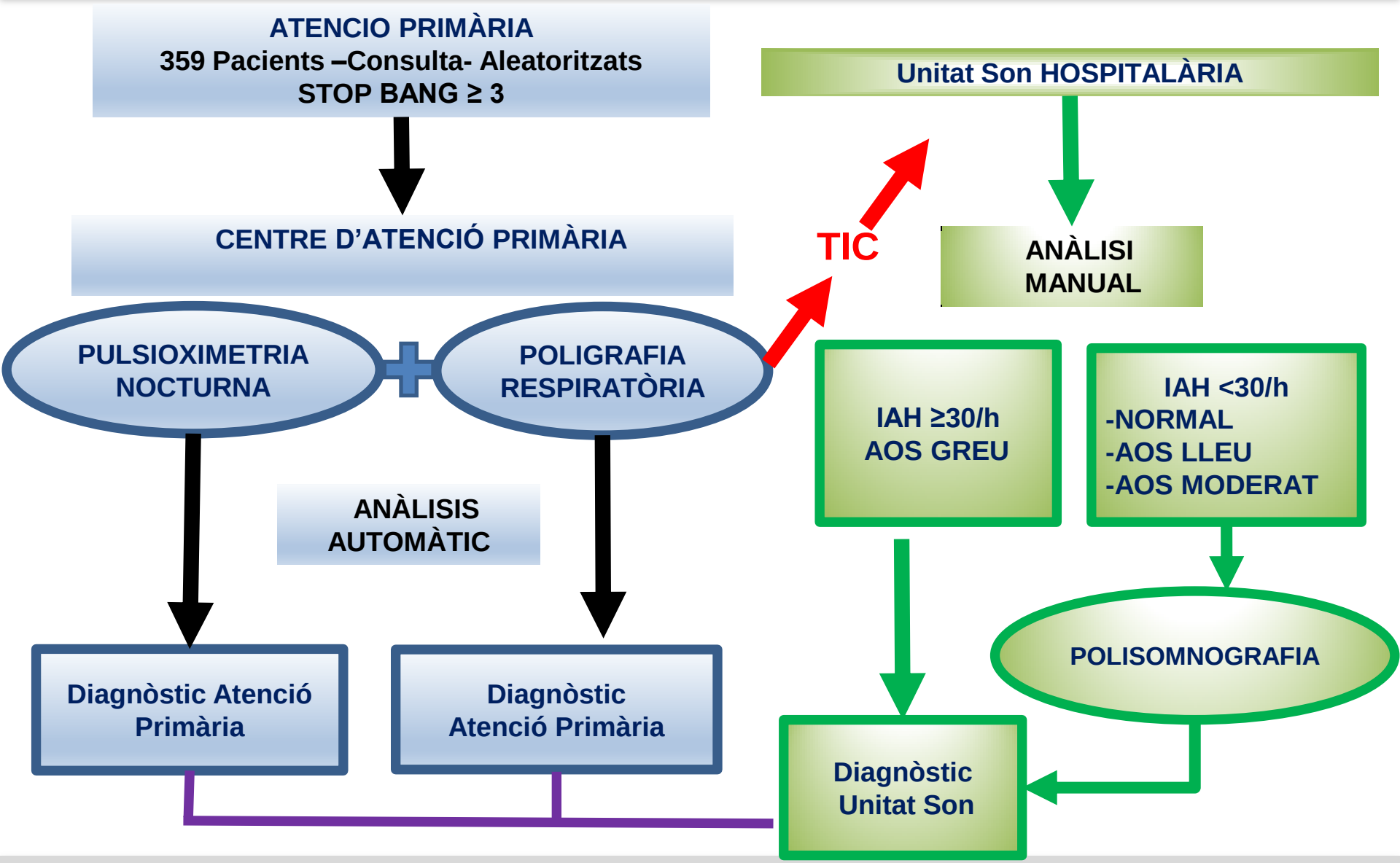

Estudi CODI-SAOS

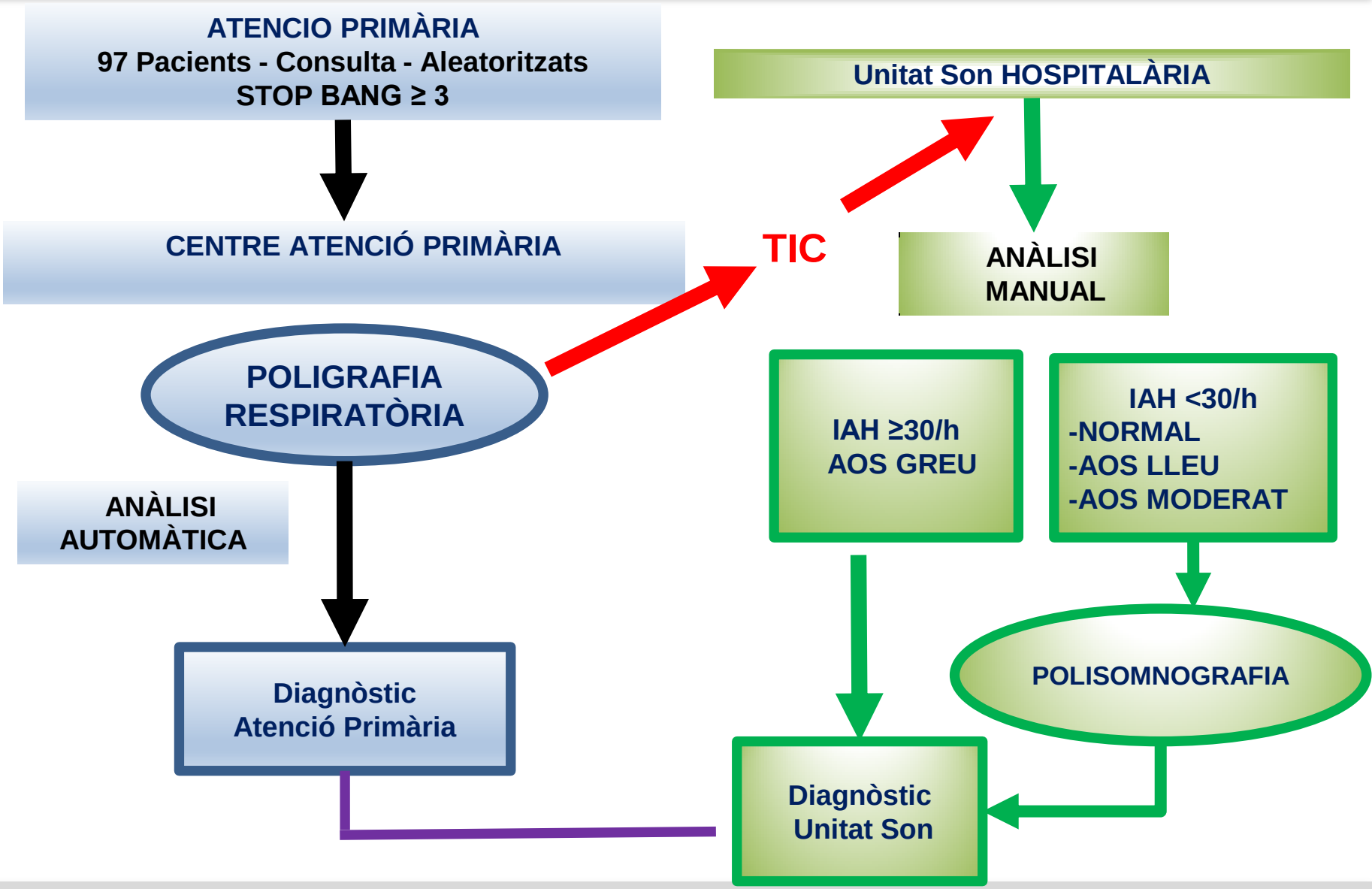

Participació dels metges segons el total de metges del CAP

CAP	Metges AP
Salt	14/20
Sarrià	7/8
Santa Clara	13/13
Sils	6/14

Estudi CODI-SAOS

Seleccionats
599

Exclosos 471

Edat	238	50%
STOP-BANG <3	99	21%
Incapacitat	44	9%
M. Son / VNI	33	7%
M. Psiquiàtrica	29	6%
Embaràs	9	2%
Dependència droga	7	2%
M. oncològica	5	1%
CODI-SAOS repetit	4	1%
MNM	2	<1%
Opiacis	1	<1%

Inclosos
128

Abandonament
26

Finalitzats
102

Proves no vàlides
5

Analitzats
97

Estudi CODI-SAOS

Características de la población analitzada	
Número de pacientes	97
Edad (años)	57,2±9,43
Hombres (%)	61,9
IMC (kg/m2)	30,7 ±5,91
Perímetro del cuello (cm)	41,6 ±4,45
Caucásico (%)	81,4
Mallampati	3,4 ±0,71
Friedman	2,8 ±0,53
Fumador activo (%)	21,6
Ex-fumador (%)	43,3
No fumador (%)	35,1
Dosi acumulada de tabaco (paq-año)	25,5 ±21,83
BZD (%)	16,5
STOP-BANG	4,3 ±1,2
Escala de Epworth	8,6 ±5,1
HTA (%)	53,6
Hipercolesterolemia (%)	41,2
DM (%)	16,5
IAM (%)	5,2
Fibrilación auricular (%)	5,2
AVC (%)	3,1

Concordança PGR diagnòstic AOS Assistència Primària -Hospital

Pacients		Diagnòstic Hospital		Total
		No AOS	AOS	
Diagnòstic AP	No AOS	3 (14,3%)	11 (78,6)	14 (100,0)
	AOS	1 (1,2)	**82 (98,8)**	83 (100,0)
Total		4 (3,2)	93 (95,8)	97 (100,0)

K = 0,29

Sensibilitat	**88,17%**
Especificitat	**75%**
VPP	**98,6%**
VPN	**21,43%**

Concordança entre diagnòstic PGR Assistència Primària - Hospital Segons gravetat AOS

AOS		Diagnòstic Hospital		Total
		No greu	Greu	
Diagnòstic AP	No greu	49 (79,0)	13 (11,0)	62 (100,0)
	Greu	1 (5,0)	**19 (95,0)**	20 (100,0)
Total		40 (60,9)	19 (39,1)	82 (100,0)

K = 0,61

Sensibilitat	**59,38%**
Especificitat	**98%**
VPP	**95%**
VPN	**79,03%**

Conclusions

1.-Aquest estudi suggereix que el diagnòstic de l'apnea obstructiva del son es pot realitzar en l'àmbit de l'assistència primària.

2.- La poligrafia respiratòria analitzada automàticament podria ser utilitzada en el diagnòstic de l'apnea obstructiva del son en l'àmbit de l'assistència primària.

3.- La poligrafia respiratòria analitzada automàticament en l'àmbit de l'assistència primària és capaç de detectar l'apnea obstructiva del son greu.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Institut Català
de la Salut

Agraïm la col·laboració:

Direcció Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta
Direcció d'Assistència Primària de Girona
Institut d'Investigació Biomèdica de Girona (IDIBGI)
Laboratoris Menarini